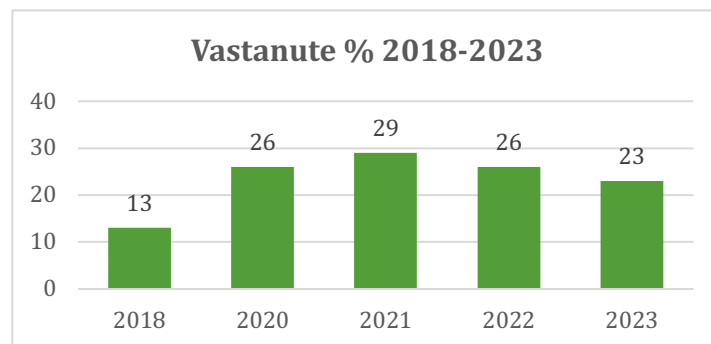

ESAÜ liikmeküsitlus 2023

KOKKUVÕTE

Eesti Siseaudiitorite Ühingu (ESAÜ) liikmeküsitlus viidi läbi 2023. a novembris.

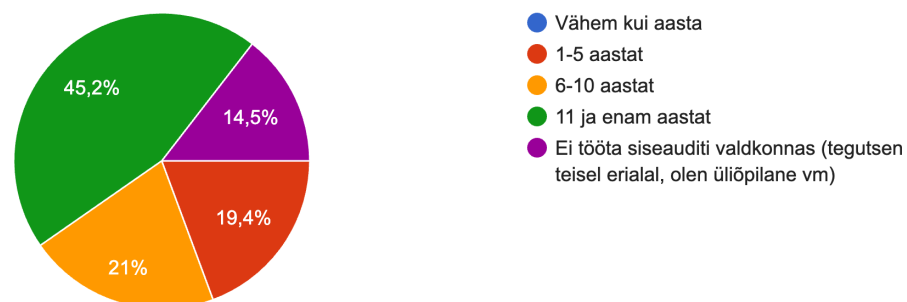
Küsitlusele vastas 62 liiget ehk 26 % ühingu liikmeskonnast. Küsitluse saatsime 276-le tegevliikmele. Küsitlust ei edastatud liikmetele, kelle liikmelisus oli peatunud (8).

Järgnevalt on toodud kokkuvõtte saadud vastustest.

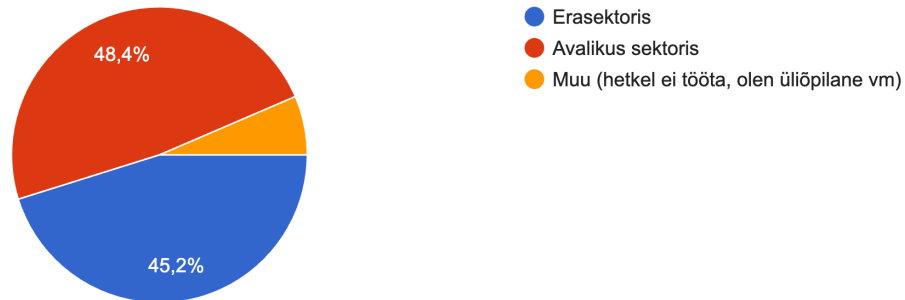
1. Kui kaua oled töötanud siseauditi valdkonnas?

Sarnaselt varasematele aastatele oli enim vastajaid audiitorite seas, kes on siseauditi valdkonnas töötanud 11 või enam aastat (28 vastajat). 6-10 aastase töökogemusega oli 13 vastajat ning 1-5 aastase töökogemusega 12 vastajat. Alles tööd alustanud siseaudiitoreid (töötanud vähem kui aasta) vastanute hulgas ei olnud, kuid valdkonnas mittetöötavatest liikmetest panustas küsitlusse üheksa vastajat.

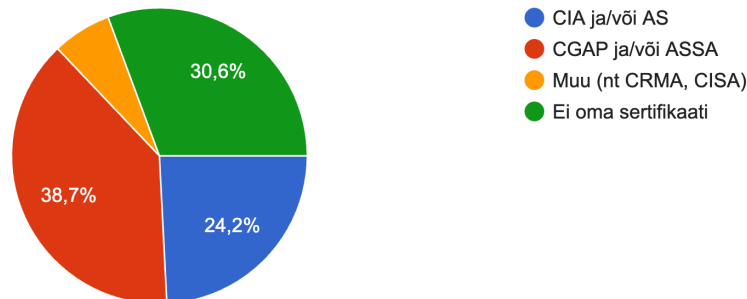
2. Millises sektoris praegu töötad?

Vastajate hulgas oli rohkem avalikus sektoris töötavaid ühingu liikmeid (30 vastajat), kuid võrreldes varasemate aastatega oli vastajate hulgas rohkem erasektoris töötajaid (28) ning vastajatest neli kvalifitseerisid end muu kategooria alla.

3. Kas omad mõnda sertifikaati, kutset või kutsetaset?

Mõnevõrra rohkem eelistasid küsitlusele vastata sertifikaati, kutset või kutsetaset omavad liikmed (15 CIA/AS, 24 CGAP/ASSA, 4 muu), sertifikaadi mitteomajaid oli vastajate seas 19.

4. Palun hinda ESAÜ teenuste vajalikkust.

Kõige vajalikumaks ESAÜ teenuseks hindavad liikmed koolitusi, seminare ning praktikate jagamist. Ka teised teenused ei jää palju maha, kuid hinnangud vajaliku ning keskmiselt vajaliku kategooria vahel varieeruvad rohkem.

- Koolitused, seminarid – vajalik 61 vastajat/keskmiselt vajalik 1 vastaja (kokku kõigist vastajatest 100%);
- Praktikate jagamine (ümarlauad) – vajalik 51/keskmiselt vajalik 10 (98%);
- ESAÜ uudised - vajalik 49/keskmiselt vajalik 13 (100%);
- Tööpakkumiste vahendamine – vajalik 45/keskmiselt vajalik 17 (100%);
- Kutsealaste kontaktide vahendamine – vajalik 43/keskmiselt vajalik 19 (100%);
- ESAÜ aastakonverents – vajalik 48/keskmiselt vajalik 13 (98% vastajatest)
- IIA uudised – vajalik 41/keskmiselt vajalik 20 (98%);

- Sertifitseerimisinfo vahendamine – vajalik 42/keskmiselt vajalik 18 (97%);
- Raamatukogu, väljaanded ja koolitusmaterjalid – vajalik 25/keskmiselt vajalik 33 (94 %);
- Siseauditi kvaliteedihindamine – vajalik 27/keskmiselt vajalik 25 (84%).

5. Palun kommenteeri ESAÜ pakutavate teenuste kvaliteeti.

Küsimuse eesmärk oli teada saada liikmete arvamus juba olemasolevate teenuste kvaliteedi osas. Hindamiseks variante ette ei antud ning vastust võis vabalt kirjeldada. Võimalust kasutas 36 liiget ning enamik neist (28 vastajat) hindas teenuste kvaliteeti väga heaks või heaks. 1 vastaja ei osanud hinnangut anda, kuna pole teenuseid kasutanud.

Paar liiget tõid ka kitsaskohti välja, näiteks et sertifitseerimise kohta võiks rohkem infot olla, et koolitused on vahel korduvad ning pinnapealsed, koolituste hind ei ole mõistlik ning et koolituskava viibis. Tehti ka ettepanekud, et liikmetele suunatud tasuta üritused võiks olla veebist järelvaadatavad ning ESAÜ võiks ka LinkedIn'i kaudu infot avaldada.

6. Milliseid teenuseid võiks ESAÜ veel pakkuda?

Küsimuse eesmärk oli teada saada, kas on veel mingeid teenuseid, millest liikmed puudust tunnevad, kuid mida ESAÜ hetkel ei paku. Vastajaid oli 30. Enamik vastajatest leidis, et kõik olulisem on olemas ning teenused on piisavad. Leiti ka, et uusi teenuseid polegi vaja, vaid jätkuvalt on vaja keskenduda kõige olulisematele teenustele, sh valdkonna propageerimisele/turundamisele (järelkasvu eesmärgil) ja liikmete arenguvõimalustesse panustamisel (erinevad koolitused).

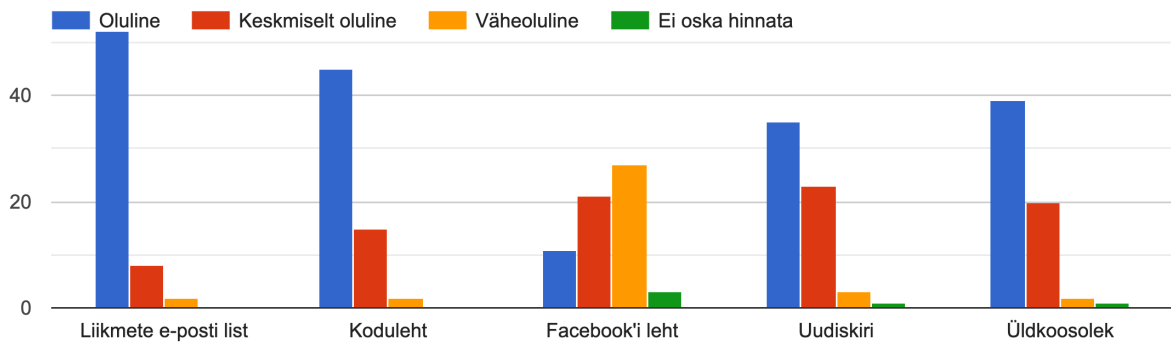
Arenguvõimalustena toodi nt välja 1x kuus toimuvad tasuta lühiseminarid aktuaalsetel teemadel, CIA-ks ettevalmistavad arutelud või koolitused, töörühma või ühe juhatuse liikme keskendumine noorte kaasamisele, koolituste järelvaatamise võimaluse loomine, spetsiifilisemad koolitused erasektorile, mõistlikuma hinnaga koolitused.

7. Palun hinda ESAÜ infokanalite olulisust?

ESAÜ liikmed peavad kõige olulisemaks infokanaliks liikmete e-posti listi (oluline 52/keskmiselt oluline 8). Maha ei jäänud ka koduleht, mida pidas oluliseks infokanaliks 45 ning keskmiselt oluliseks 15 vastajat.

Ka üldkoosolekut ja uudiskirju peetakse oluliseks infoallikaks, kuid nende puhul leidub rohkem vastajaid, kes neid kanaleid enda jaoks vähem oluliseks hindavad.

Mõnevõrra vähem oluliseks peeti seekord ESAÜ Facebook'i lehte.

8. Kas ja mida võiks ESAÜ kodulehe ja ka teiste infokanalite puhul arendada?

ESAÜ koduleht tõsteti aasta alguses tehnoloogilistel põhjustel ühelt platvormilt teisele ning sellest tulenevalt uuriti liikmetelt, kas kodulehe ning teiste infokanalite puhul on midagi, mis võiks paremini olla. Vastajaid oli 62 ning vastata tuli vabas vormis.

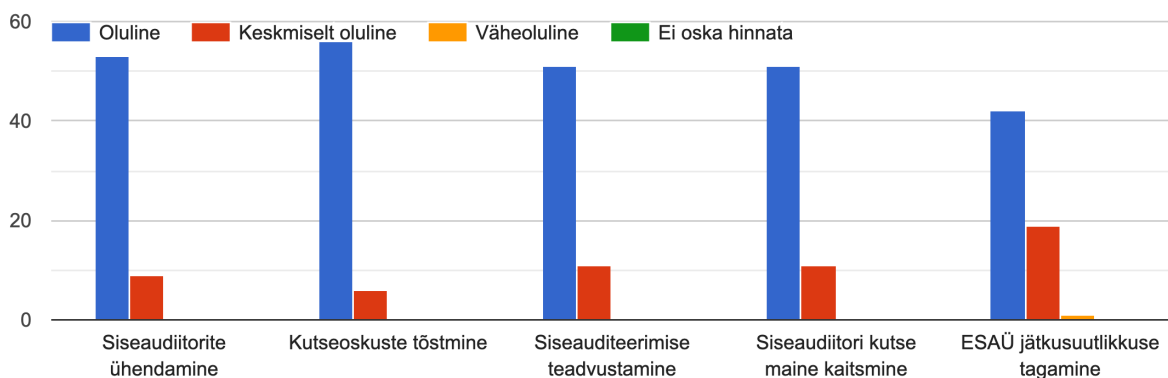
Üldjuhul oldi info kättesaadavusega rahul. Eraldi tähelepanekutena toodi välja järgmist:

- E-kirjade puhul võiks olla opt-in/opt-out teemade valiku osas. Nt kui ei huvita tööpakkumised/koolitused/ESAÜ üldinfo, siis võiks saada see info välja lülitada.
- Meili teel vahendatavad tööpakkumised võiksid olla ka veebilehel lihtsalt leitavad.
- Osad funktsioonid on mobiili vaates segadust tekitavad. Kalendris koolitustele registreerimisel palub süsteem uuesti sisse logida.
- Kodulehel on kontohaldus liiga keeruline.
- E-posti teel võiks tulla mitmekesisemat infot siseauditi valdkonna ja üksuste kohta. Hetkel ainult tööpakkumised ja koolituste info.
- Võiks kasutada ka LinkedIni kui professionaalset "kanalit". Seal saaksid siseaudiitorid kommenteerida, like'ida, jagada postitusi jne - seda tuleks innustada, et oleksime valdkonnana rohkem "pildis".
- Küllastan kodulehte harva, kuid sealt mingi konkreetse info kätte leidmine võtab vahel rohkem aega kui eeldaksin.
- Laiema skoobiga info võiks olla, nt mitte ainult siseauditi teemalised vaid ka vastavuskontrolli alased teemad (mis mingil määral korreleerub siseauditiga).
- Tähtsam info paremini esile tuua.
- Sisu tuleks üle vaadata kogu lehe ulatuses.
- Kodulehel on aeg-ajalt probleeme koolitustele registreerimisega.
- Viited huvitavatele artiklitele.
- LinkedIn esitatud artikleid erinevatel SA ja juhtimise ja governance teemadel võiks tõlkida ja suunata teistesse kanalitesse FB ja koduleht.
- Rohkem artikleid, näpunäiteid ja kogemuste jagamist.
- Piisab kuisest teavitusest. Info erinevates kanalites sama. Igaüks valib ise millist infokanalit kasutab
- Kui nt koolitusele suunav link kodulehel nõuab sisselogimist, siis sisse logides ei avane see konkreetne leht, millele link viitab, vaid avaleht ja peab pärast sisselogimist uuesti selle konkreetse lehe üles otsima. Kas saaks teha nii, et vaade jääks ka pärast sisselogimist pidama samale lehele, millele link viitab?

- Liikmed ise võiksid kirjutada ühiskondlikel teemadel aktiivsemalt, nt arvamused artikleid.
- Üldkoosolek võiks klassiruumis toimuda mitte veebis.
- Mõned kohad kodulehel ei ole loogiliselt leitavad.

9. Millised ESAÜ eesmärgid on Sinu hinnangul olulised?

Vastajate hinnangul on kõik ESAÜ eesmärgid olulised või keskmiselt olulised. Vaid paaril juhul märgiti eesmärk väheoluliseks.

10. Milliseid eesmärke võiks ESAÜ veel seada?

Küsimuse eesmärk oli teada saada, kas liikmete hinnangul on mõni täiendav siht, mille poole ESAÜ püüelda võiks. Tegemist ei olnud kohustusliku küsimusega ning vastajaid oli 29.

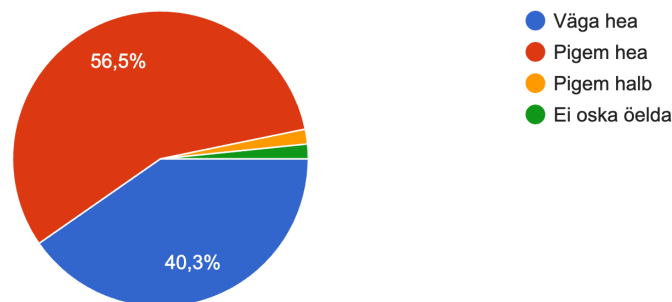
Vastustes pakuti korduvalt, et olemasolevatest eesmärkidest piisab ning pigem võikski keskenduda olemasolevate eesmärkide kvaliteetsemale täitmisele. Siiski toodi välja järgmist:

- Sektoripõhised üritused. Nt erasektor eraldi.
- Liikmed, areng, koolitus ja informeerimine on kõige olulisemad.
- Kõigi ühingu liikmete võrdne kohtlemine. Viimasel ajal tundub üha rohkem, et sellega ei ole väga hästi.
- Rohkem kaasa rääkida nt audiitoritegevuse seaduse muutmisel.
- Uute siseaudiitorite koolitamine.
- Eesmärk võiks olla mitte siseaudiitori kutse maine kaitsmine, vaid selle populariseerimine. Rohkem siseauditi kutset pilti tuua ja tutvustada selle mitmekesisust ja professionaalset taset.
- ESAÜ võiks senisest rohkem rõhku panna siseaudiitorite järelkasvule ja kvalifikatsiooni tõstmisele. Omal ajal tehti palju algajate koolitusi ja kui keegi mingi eksami ära tegi, siis märgiti aastakonverentsil ära.
- Siseauditiga seotud trükiste tõlkimine eesti keelde, et oleks kõigile kättesaadav.

- Siseaudiitorite atesteerimine võiks toimuda riigisiselt, mitte USA standardite järgi.
- Koolituste hind ja sisu pool võiks paraneda. Või koolituste korraldus. Veebikoolitusi rohkem, sh järelvaadatavad. Ja ei saa küsida sellist hinda.
- Võiks mõõta kui hästi olemasolevaid eesmärke saavutatakse.
- Järelkasvu koolitamine, sidumine muude seonduvate valdkondadega.
- 5 eesmärki piisab. Kui neid liiga palju, siis fookus kaob.
- Riigiga koostöö siseauditi propageerimisel.
- Noorte seas professioni tutvustamine ja maine kujundamine => tulevased tegevjuhid ja juhtkonna liikmed, nõukogu liikmed ehk KLIENDID.
- Rohkem koolitusi.
- ESG teemad.
- Siseauditi kui kutse tutvustamine, eriala propageerimine ja tegevuse vajaduse väärtustamine ning mõjususe hindamise selgitamine.
- Erinevate praktilise kogemuste jagamine.

11. Milline on Sinu hinnangul ESAÜ maine?

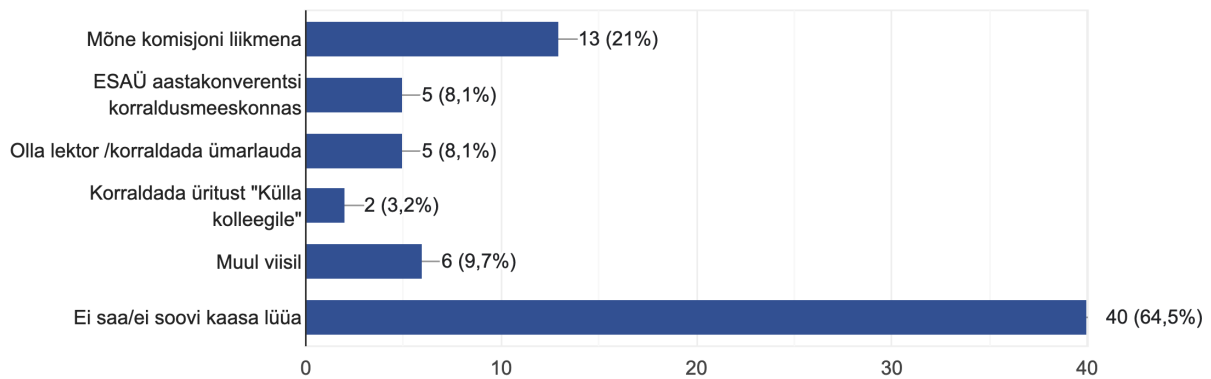
Hinnangut mainele uurisime liikmeküsitluse raames kolmandat korda ning jätkuvalt tajub suur osa vastajatest **ESAÜ mainet positiivsena**. Seejuures 35 vastajat andis mainele väga hea hinnangu ning 25 vastajat pigem hea hinnangu. Üks vastaja ei osanud hinnangut anda ning üks vastaja leidis, et maine on pigem halb.

12. Millisel viisil sooviksid ise ESAÜ tegevuses kaasa lüüa?

Küsimuse eesmärk oli teada saada, kas lisaks juba teadaolevatele vabatahtlikele leidub veel liikmeid, kes pole seni ESAÜ tegevustes kaasa löönud, kuid tahaksid seda teha.

Suurem osa vastanutest ei saa või ei soovi ühingu tegevustes isiklikult kaasa lüüa, kuid selgus mitmeid liikmeid, kellel on huvi erinevates tegevustes osaleda. Kõige eelistatumaks viisiks on aastakonverentsi korraldamine või koolitus- ja arenduskomisjonis osalemine.

Vastajatega, kes lisasid ka oma kontaktandmed, saame edaspidi ühendust võtta.

Muude panustamise viisidena pakkusid vastajad välja nt ühingu kodulehele kaastööde tegemise, kirjutamise ja tõlkimise, erinevad turundustegevused, osalemise VASP-ide auditeerimisel ning erinevate ürituste/ettekannete kohta kokkuvõtte kirjutamise.

Kui vastasid eelmises küsimuses „Muul viisil“, siis palun täpsusta siin oma soove ja mõtteid

Muul viisil soovis panustada 6 vastajat ning välja toodi järgmist:

- Nt abistav roll mõne ürituse/arutelu läbiviimisel mingites testides, veebileht vms, või muudmoodi korraldustiimides jne.
- Siseauditi poolt pakutava väärtuse turundamine - mis kasu siseauditist on.
- Monitoorida LinkedIn-i ja valida sealt potentsiaalseid artikleid ja uudiseid, mis võiks pakkuda siseaudiitoritele ja ESAÜle huvi. Tõlkimine oleks igakordne otsustus, sõltuvalt koormatusest ja materjali mahust.
- Soovin olla aastakonverentsi korraldusmeeskonnas.

13. Millistel teemadel koolitusi sooviksid?

Seekord tundsi huvi konkreetsete teemade vastu. Vastajad tõid välja järgmist:

- Riskid ja nende hindamine, riskijuhtimine, auditite riskipõhine planeerimine (9 tk)
- IT valdkond (Infoturbe ja IT süsteemide auditeerimine, ISO 27001 siseauditite läbiviimise praktikumid või kogemuste jagamine, IT süsteemide auditeerimise baasteadmised ja ka jätkukoolitus, IT oskuste parandamise eesmärgil pidevalt koolitusi sh it AI kasutamise võimalused (10 tk)
- Audititarkvarade kasutamine praktikas
- ESG ja selle auditeerimine (5 tk)
- Jätkusuutliku aruandluse auditeerimise koolitus
- AI, sh siseaudiitori töös AI kasutamise võimalused ja praktilised kogemused (8 tk)
- E-its

- Praktilised töölaud (igapäevatööd toetavad, alates auditi algatamisest, andmete analüüsist, kuidas läbi viia infoturbe auditit/personalipoliitika/vms auditit) (4 tk)
- Parima praktika jagamine, kogemuste jagamist aktuaalsetel teemadel, kogemuste vahetamist (ümarlaudu) võiks ikkagi rohkem olla, mis siis et need CPESid ei anna (4 tk)
- Praktiline siseauditi läbiviimine koos nippide ja vigadega
- Koolitused erinevatest auditeerimise meetoditest ja tehnikatest
- Suurandmed (2 tk)
- Analüütika
- Siseauditeerimine
- Erinevad ISO standardid
- CIA sertifikaadi omandamisega seotud koolitused (2 tk)
- Noortele audiitoritele oleks vaja näiteks sisekontrollisüsteemi, riskide juhtimise, hea äringujuhtimise tava teemalisi jms baas teadmisi, mis on audiitoritele olulised.
- Korruptsioon, teadlikkus sellest (3 tk)
- Vihjeliini menetlemine
- Valitsemise komponentide auditeerimine
- Aktuaalsetel teemadel, nt finantssektoris on palju nõudeid
- Krüpto valdkonna auditeerimise spetsiifika (tehnilised elemendid, teenuse pakkuja auditeerimine) (3 tk)
- Auditi meeskonna juhtimine, motivatsiooni hoidmine
- Intervjuude läbiviimine, tööplaani koostamise praktikad
- Juhtkonna ja sisekontrolli koostöö
- Sise- ja välishindamine (2 tk)
- Auditi universumi koostamisest, kuidas tehnoloogiat rohkem enda töös ära kasutada
- Standardite muudatused (3 tk)
- Üllatusega avastasin Audiitorkogu lehelt riskijuhtimise tervikkoolituse. Norm hind ja palju tunde
- Kõik teemad, mis on aktuaalsed, majandus- ja finantskeskkond jne
- Kutsealaste oskuste arendamine
- Juriidilised küsimused
- Rahapesu
- CSR auditeerimine
- Tulemusaudit (2 tk)
- Kindlasti aastakonverents aktuaalsetel teemadel
- Spetsiifilisemad koolitused erasektorile - pangandus, kindlustus, kinnisvara, energeetika, andmeanalüüs, AI kasutamise võimalused konkreetsetes sektorites
- Praktilist serdi säilitamiseks toimimise nõuete koolitust
- Ajaplaneerimine
- Audiitori koostöö erinevate osapooltega ja ChatGPT

14. Kes on need põnevad lektorid, keda soovid koolitusel kuulata (sh oma organisatsioonist/ettevõttest/asutusest)

Pakkumised olid järgmised:

Juhid, eksperdid ja praktikud (9 tk)

Välislektorid (4 tk)

IT valdkonna esindajad

Suuremate ettevõtete või ka riigiasutuste siseaudiitorid

Finantsinspeksioonist keegi

Riigikontrollist keegi

Korruptsioonikuritegude uurija

Vihjeliini menetlejad

Riigikantselei juhtimise ja governance teemadel ,et saada infot nende vaadetest juhtimise ja SA suhete arengu võimaluste ja ühisosade suhtes -võib olla ka infohommikuna

Taltechist

Siseaudiitorid teistest asutustest

Kinnisvarasektori esindajad, pankade esindajad, sh auditikomitee liikmed jne.

Ettevõtete juhte, kel on tugev ja hea koostöö oma siseauditi ja auditi komiteega

Kohtupraktika teemadel kohtunikke või prokuröre.

Produktiivsuskubi

Kai Realo

Hardo Pajula

Siiri Koplímäe

Arvi Kuura

Kaido Pajumaa

Epp Adler

Klaid Mägi

Aro Hazak

Raul Adlas

Kilvar Kessler

Matis Mäeker

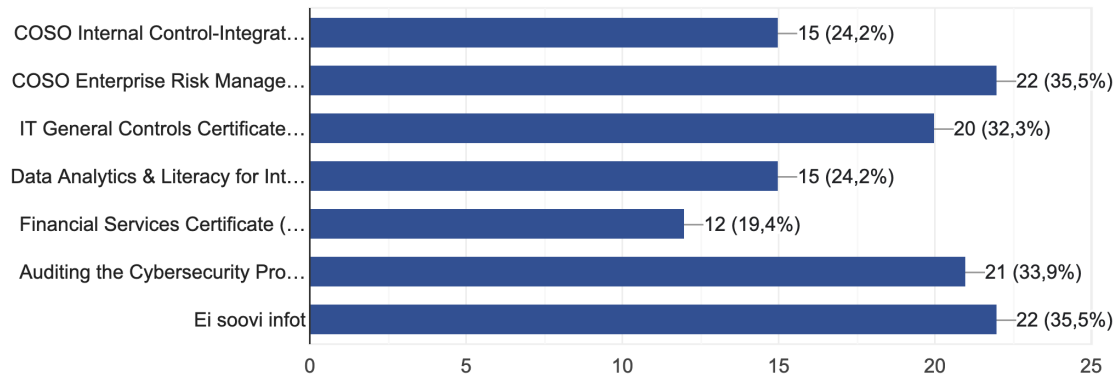
Urmas Somelar

Tõnu Toompark

15. IIA pakub võimalust omandada erinevaid kutseid (sertifikaadi taotlemisest lihtsam). Kas ja milliste IIA kutsete kohta sooviksid ESAÜ kaudu rohkem infot saada?

Küsimuse eesmärk oli saada tagasisidet, kas üldse ja millised IIA pakutavad kutsed võiksid ESAÜ liikmetele huvi pakkuda. Tegemist on viimastel aastatel väljatöötatud kutsetega, mis ei ole võrreldes IIA sertifikaatidega nii mahukad ning mille taotlemine nõuab vähem aega ning rahalist ressursi.

Enim tunti huvi IT valdkonnaga seotud kutsete vastu, samuti on märgatav huvi ettevõtte riskijuhtimisega seotud kutse vastu. Teiste kutsete vastu on huvi mõnevõrra väiksem ning 22 vastanut ei soovi üldse kutsetega seotud infot.

16. Kes võiks olla kandidaat/kandidaadid Aasta Tegija 2023 tiitlile?

Esitati järgmised kandidaadid:

- Deivi Kiviste (2x)
- Ellen Kass
- 2023 aastakonverentsi korraldajad (5x)
- Liina Tamm (2x)
- Maarja Kilter
- Siiri Koplmaa
- Piret Lantin (3x)
- Maris Lepik
- Kärt Vahtra
- Katrin Mürk
- Kõik, kes ESAÜ asja veavad. Hea tiim!
- Terje Keerberg
- Juhatus - kes ajab ESAÜ asja (2x)
- Hedy Hoomatalu (3x)
- Kollektiivselt koolitustoimkond
- Taavi Saat
- Janno Kase
- Kai Paalberg
- Viljar Alnek

Lõpliku otsuse tegemine jääb juhatusele.

17. Mis võiks olla Aasta Tegu 2023?

Tehti järgmised ettepanekud:

- Ellen Kass, küsimuse laudatõstmise - kuidas SA-ga edasi.
- Kutseala Meistrid 2023 auhind

- ESAÜ aasta konverents (17 tk) - põnevad teemad, huvitavad kõnelejad ja hästi organiseeritud üritus; taaskord, oli väga tubli tegu; väga hästi korraldatud, põneva sisuga üritus; Väga head esinejad. Väga sisukas; 2023.a. oli väga tugev ja huvitav aastakonverents; üritus oli hästi planeeritud (asukoht, hea ajaline tasakaal ettekannete ning omavahelise suhtluse jaoks, kõik sujus, põnev teemade ring ning säravad esinejad; ise ei käinud, aga kolleegid kiitsid
- Koolituste ajakohasus
- Riskijuhtimise ümarlaudade sarja korraldamine - Roman - oli populaarne sari, kindlasti suur töö seda korraldada. Kuna huvi jagus, siis järelkult vägagi vajalik.
- Siiri baaskoolitused ESAÜs ja lektorina valdkonna tutvustamine tudengitele.
- Kõik need, kes sel aastal sertifikaadid on omandanud
- Audiitorite avalik sõnavõtt ja osalemine virtuaalvääringute teemaga seoses
- Koolitus "Sisekontrollisüsteemi hindamisel COSO mudeli kasutamine"
- AudS muutmine
- ESAÜ tegevuse juhtimine
- AudSi VTK projekti arutelu ja sellele vastuste koordineerimine
- Koolitustoimkonna töö aasta(te) jooksul
- Kuna liikmeküsitlus on alati enne jõuluüritust, siis ei saa seda aasta teoks nimetada, kuna pole toimunud. Siiski esitan aasta teo nominendiks just selle ürituse. Vbl siis kontseptsiooni "Ühingu jõuluseminari traditsioon". Tore iga-aastane vabas õhustikus kohtumine kolleegidega, mõnusad asjalikult meelelahutuslikud esinejad ja tegevused. Tasuta (soodne) osalustasu annab võimaluse kõigil osaleda.
- See, et Rm hakkas lõpuks AudSi korrastamisega tegelema (ei ole kindel, et see positiivne on)

Lõpliku otsuse tegemine jääb juhatusele.

Täname kõiki küsitlusele vastajaid!